MIELIPIDE

On ihan mukavaa, että saamme välillä Venäjältä investointina jotain takaisinkin siitä miljardien vuotuisesta rahavirrasta, jota sinne öljystä ja kaasusta maksamme. **RAULI PARTANEN**

LUKIJALTA

Jossakin vaiheessa talous alkaa kasvaa

Suomi on toteuttanut viime vuosina ennennäkemättömän budjettielvytyksen. Olemme jatkuvassa velka- ja verokierteessä. Kasvu ei näytä alkavan. Sattumako meidät pelastaa? Riittääkö aika? Alammeko kohta nauttia euroalueen yhteisvastuusta?

Rakenteelliset uudistukset on tehtävä, mutta ne eivät auta tähän hätään. Eläkeuudistus on järjestelmän rahoittamiseksi välttämätön, kun elinikä pitenee ja yhä useampi meistä elää satavuotiaaksi. Sosiaaliterveydenhuollon uudistus tähtää palvelujen varmistamiseen tehostamalla niiden järjestämistä. Julkisen sektorin koko on sopeutettava yksityisen sektorin kantokykyyn. Työelämää uudistettaessa myös pk-yrittäjien näkökulma on otettava huomioon.

Euron loputtoman kriisin tuskissa kamppaileva Euroopan keskuspankki (EKP) on toimissaan jo jonkin aikaa liikkunut kokeellisella puolella. Korkojen alasajo on ollut huimaa ja nyt ohjauskorko on jo lähellä nollaa. Tämä ei ole auttanut, eikä EKP:n jo pari vuotta sitten julkistama näkymä siitä, että matalien korkojen tilanne jatkuu pitkään. Myöskään EKP:n toiminta valtion velkakirjojen jälkimarkkinoilla ei auttane.

EKP:n keinot alkavat olla käytetyt. Nyt on jo turvauduttu suoraan lainanantoon liikepankeille, mikä ei kuulu keskuspankin normaaliin toimenpidevalikoimaan. Seuraava askel olisi suora riskinotto yritysten ja yksityishenkilöiden luotoista.

Viimeinen, käytännössä mahdoton vaihtoehto, on jo 1930-luvun laman yhteydessä tieteellisissä ajatuskokeissa esillä ollut niin sanottu helikopteriraha, joka merkitsisi sitä, että keskuspankki siirtäisi jokaisen euroalueen kansalaisen tilille esimerkiksi 1 000 euroa.

Tästä ilmiöstä on käytetty myös manna from heaven eli mannaa taivaasta -termiä.

Rahan paneminen tileille siirtyisi jollakin aikavälillä suoraan hintatasoon sitä mukaa kuin ihmiset tuon rahan käyttäisivät.

Kysyntä heikkenee nyt läpi linjan. Deflaation vaara on ilmeinen, jos ihmiset alkavat uskoa hintojen jatkuvaan alentumiseen ja lykkäävät tämän takia hankintojaan.

Tällöin myös riski kasvaa, kun vakuuksien arvo alenee ja pankki vaatii lisää vakuuksia.

Matalat korotkaan eivät tässä vyörytyksessä auta. Vaikka luotonsaaja pystyy hoitamaan korot, vakuuksien arvon lasku voi vaikuttaa dramaattisesti. Edessä voi olla Japanin kaltainen kansantalouden taaperrus, joka siellä on jatkunut jo neljännesvuosisadan.

Vaikka tilanne on vaikea, pessimismi ei kuitenkaan saa vallata jalansijaa, vaan niiden, joilla on mahdollisuus, tulee avata lompakkonsa ja tehdä kulutus- ja investointipäätöksiä. Kansalaisten kannattaa kiinnittää huomiota siihen, että omat hankinnat suorastaan vanhanaikaisella tavalla painottuvat suomalaisiin tuotteisiin.

Jos olemme pessimistejä ja jäämme panttaamaan ostopäätöksiämme, kansantalouden suunta on varmasti alaspäin. Edessä on vuorenvarma sukellus.

Jos uskallamme edes vähän katsoa positiivisesti eteenpäin, hyvä kehitys toteuttaa itsensä.

Yksi asia on varma: talouskasvu alkaa taas jossain vaiheessa. Sen takeena ovat globaali väestönkasvu ja teknologinen kehitys. Tämä on historiallinen totuus.

Esko Kiviranta
kansanedustaja (kesk.)

VIERASKOLUMNI

Juoksu kulkee, entä yhteiset asiat

Pääministeri Alexander Stubb kävi juoksemassa kovan ajan Berliinin maratonilla. Onnittelut ikämiehelle, 45 v., hyvästä ajasta. Aika 3.11 on nykyisten ministerien rankingissa toisella sijalla. Ulkoministeri Erkki Tuomioja on takavuosina juossut alle kolmen tunnin. Sosiaaliministeri Laura Rädyn ajat jäävät Stubbin jälkeen pari kolme tuntia. Hän lienee juoksevan hallituksen kolmanneksi paras maratonisti.

Jokainen maratonjuoksua harrastanut tietää, että kolmen tunnin aika vaatii pitkiä ja kovia juoksulenkkejä, 80–100 kilometriä viikossa. Harjoitteluun kuluu varmastikin pari kolme tuntia päivässä ja venyttelyt, hieronnat ja fysioterapiat vielä päälle.

Pääministeri Alex on ahkera ja aikaansaapa mies, todellinen teutooni harrastustensa parissa. Edesmennyt pääministeri Harri Holkeri on saanut Stubbista todella kovan luokan seuraajan urheilevana poliitikkona. Holkeri hiihti talvessa tuhansia kilometrejä, kova hiihtomies kun oli. Ilkeämieliset lehdet kirjoittivat Holkerin käyttäneen hiihtoharrastukseen myös vapaa-aikaa, muuten ei kiireinen poliitikko ja pankinjohtaja olisi saanut tuollaisia hiihtokilometrejä suoritettua.

Puoluejohtajan ja pääministerin kivikkoisella saralla Stubb on vielä kokematon ja tuntematonkin toimija. Muutaman kuukauden näyttö virkansa hoidosta ei vielä vakuuta meitä kansalaisia.

Uusien ministerien rekrytointi ja valintakiemurat olivat Stubbille melkoista kompastelua. Lopussa kuitenkin kiitos seisoi ja viimeinen kierrätysministerikin löytyi oman pesän lähipiiristä, kun Sanni Grahn-Laasonen saatiin ympäristöministerin pestiin.

Stubb ehti jo iloita, että nyt kokoomuksella on kolmen kortin värisuora ympäristöasioihin: elinkeinoministeri Vapaavuori hoitaa teollisuuden viherryttämisen kuntoon venäläisellä uraanilla, maatalousministeri Orpo johtaa kolmen M:n ministeriötä lepsuilemalla EU:n kanssa ja maksattamalla Venäjän vastapakotteet maitotilallisilla ja Grahn-Laasonen kuittaa vaalipotin kumoamalla vuosikymmenen puhuttaneen jätevesiasetuksen.

Vaan sunnuntai-illan Ylen gallup pisti kokoomuksen ilottelulle sordiinoa päälle. Mukavasti kulkenut politiikka, onnistunut nimitysruletti, eläkeiän korotuksesta syntynyt sopimus ja hyvin alkaneet normitalkoot taisivat hävitä uusimpien galluppien alle.

Kansa ei ehkä jaksa iloita ja olla positiivinen kuten pääministeri. Lapsilisien leikkaukset, sote-sopan ja kuntaremontin epäselvyys, lääkäripalveluiden katoaminen kyliltä ja lähiöistä, työttömyyden kasvu ja yhä horjuvampi usko tulevaisuuteen monilla aloilla luo yleistä apatiaa. Moni kotimaista elintarviketuotantoa kannattava murehtii, miksi hallituksen EU-haukat, Stubb koko letkan kärkimiehenä, maksattavat Putinin vastapakotteet maataloustuottajilla.

Jos hallitus haluaa selvitä vaalikauden lopun edes jotenkin kunniallisesti, pääministerin kannattaisi siirtyä tviittauspolitiikasta asiakysymyksiin. Isänmaan asiat ovat nyt esillä, kansa tarvitsee työtä ja leipää kotiseudullaan. Pääkaupunkiseudulla asuu puoli miljoonaa ihmistä, joiden yhteinen ammattinimike on asiantuntija. Jotta tuo kasautunut tieto saataisiin tuottamaan hyvää kansalle ja kansantaloudelle, on talouteen saatava liikettä.

Äänekosken biotuotetehdas on hyvä alku. Kaupunkien kivihiilikasojen korvaaminen kotimaisella energialla olisi luonteva jatko nousevalle biotaloudelle.

Ja on hyvä muistaa, että ruuantuotannon omavaraisuus on kansan paras henkivakuutus. Omalla leivällä kulkee juoksu ja suksikin suihkaa.

Suomalaista

MTK kannustaa ostamaan Putin pakotteiden takia kotimaisia elintarvikkeita. Suosikaa viljelijätkin kotimaisia koneita ja traktoreita. **Kotimaa on pop**

Vasikan nimi

Uusi sana suomen kieleen: Luvitus! Sopii vasikan nimeksi. **Ei nimimerkkiä**

Hymy

Mistähän Mela löytää tiedotteisiinsa hymyileviä asiakkaita? Minua on aina itkettäneet sieltä saadut kielteiset päätökset. **Syntyjään sairas**

Onko lomituspalvelu vain karjatilallisten yksinoikeus? Saako tasapuolisuuden vuoksi myös viljatila lomittajan? **Ei nimimerkkiä**

Alv

Ruuan alv pitää laskea alle 10 prosenttiin, jotta kuluttajien ostovoima kasvaa. **Byrokratia varastaa**

Jätevesiasetus

Tiilikainen unohti, että jätevesiasiassa Lehtomäki oli jäärä ja keskusta hävisi vaalit. Paulan olisi pitänyt hoitaa ongelmat. **Ei nimimerkkiä**

Tulevat vaalit voittaa puolue, joka lupaa kumota jätevesilain, jonka kyvytön virkakunta junaili läpi. **Ei nimimerkkiä**

Jätevesiasetus vaatimuksineen maksanut minulle jo lähes 17 000 euroa eikä loppua näy. Terveyskin meni jo. **Kyykytetty**

Äly hoi. Jätevesiasetus koskemaan vain uudisrakentamista ja peruskorjausta. Silloin helppo toteuttaa ja rakennuspaikan voi valita sen mukaan. **Ei nimimerkkiä**

Halpoja maasuodattimia urakoineilta loppuivat tilaukset heti kun Tiilikainen avasi suunsa. Kepu petti asiassa jo toistamiseen. **Ei nimimerkkiä**

Maito

EHEC. Se raakamaidosta. Tutustu. **Wikipedia**

Synnytys

Takseillekin 1 000 taksisynnytyksen raja. Muuten ei saa ottaa asiakkaaksi synnyttäjiä. **Tasapuolista**

Työaika

Sinä 62v. Navetalla käydään aamulla ja illalla sekä tarvittaessa muunakin aikana. Siitä tulee helposti 8 tuntia ja poikimiset ja sairastumiset päälle. **43v.**

Meillä oli noin 15 lypsylehmää. Kirjasin vuoden työajat. Tilan hoitoon tarvittiin noin 5 500 tuntia. **Ei nimimerkkiä**

Jos tekee 14 tuntia päivässä vuoden jokaisena päivänä, jäävät kotityöt tekemättä. **En usko**

ANTTI RAATIKAINEN

Tuotanto turvalliseksi: Olkiluoto 1 -ydinvoimalaa huolletaan kesällä 2010.

Ydinvoimasta paljon vääriä käsityksiä

Marja-Leena Siitari toistaa kirjoituksessaan (MT 26.9.) monet ydinvoimaa koskevat virheelliset väittämät, joihin olen aiheesta kirjaa kirjoittaessani törmännyt.

Uraani ei ole samalla tavalla tuontipolttoainetta kuin öljy, kivihiili tai maakaasu. Sen energiatiheys on tuhansia kertoja parempi kuin fossiilisilla polttoaineilla.

Tarvittavat määrät ovat pieniä, hinta on edullinen ja varastoitavuus hyvä – ja riskit siis huoltovarmuuden kannalta vähäiset.

Lisäksi sitä on reaktoreissa aina vähintään vuoden tarpeiksi, ja polttoainetta saa tilattua muualtakin kuin Venäjältä. Näin tekee esimerkiksi Ukraina.

Ydinpolttoaineen raaka-ainetta, luonnonuraania, löytyy Suomenkin kallioperästä merkittäviä määriä.

Käytetty ydinpolttoaine ja jätteet kerätään ydinvoimalassa talteen ja jäte on pienen tilavuutensa ansiosta verraten turvallista varastoida ja tarvittaessa loppusijoittaa vaikka kallioperään.

Ydinvoimalan päästöt ympäristöön ovat vähemmän vaarallisia kuin polttolaitosten, saunankiukaat mukaan lukien, ympäristöön tupruttelemat savut.

Nämä sisältävät paitsi radioaktiivista uraania, myös muita myrkyllisiä raskasmetalleja kuten elohopeaa ja kadmiumia.

Jos viranomaiset alkaisivat tutkia, kuten kirjoittaja toivoi, energiantuotannon ympäristövaikutuksia ja mittarina käytettäisiin ydinvoimaloiden standardeja, lähes kaikki polttaminen loppuisi käytännössä välittömästi.

Fennovoimaan ovat investoimassa kunnalliset sähköyhtiöt. Vaikka ne ovatkin usein jonkinlaisessa poliittisessa ohjauksessa, ne eivät suoraan käytä investointiin veronmaksajien rahaa sen enempää kuin mikä tahansa yritys käyttää investointeihinsa asiakkailtaan ja omistajiltaan keräämiä rahoja. Vaikka voimalaitoksen toimittaja ja merkittävä rahoittaja onkin venäläinen Rosatom, rakennetaan laitos Suomeen.

Geopoliittinen tilanne on toki oma keskustelunsa. Muuten on ihan mukavaa, että saamme välillä Venäjältä investointina jotain takaisinkin siitä miljardien vuotuisesta rahavirrasta, jota sinne öljystä ja kaasusta maksamme.

Rauli Partanen
Asikkala

Hallitus kurjistaa kunnat pakkoliitoksiin

Pakkoliitoksiin määräävä vahvojen peruskuntien malli karahti perustuslakikarikkoon, mutta pääministeripuolue kokoomus ajaa edelleen kohti samaa tavoitetta ohituskaistaa pitkin.

Hallitus vaati kunnilta miljardin euron säästöjä ja lupasi samalla summalla vähentää kuntien tehtäviä. Kunnat alkoivat hoitaa omaa leiviskäänsä, mutta hallitus toimikin toisin. Se alkoi lisätä kuntien tehtäviä nykyisestä 535 tehtävästä ja kasvattaa kuntien kustannuksia.

Oppilashuoltolakiin tuli kelpoisuusehtojen tiukennus, mikä lisäsi kuntien tehtäviä ja menoja.

Vuoden 2015 alusta työmarkkinatuen rahoitusta ja aktivointivastuuta siirretään kunnille ja uusi sosiaalihuoltolaki lisää kuntien henkilöstön palkkaamisen tarvetta.

Valtionosuuksien karsinnat kolahtavat pahasti juuri Satakuntaan.

Pääministeri Stubb ilmoittikin elokuussa, että kuntien tehtävien karsinnassa jäädään puoliväliin.

Leikkauksia hallitus on kaavaillut tekevänsä esimerkiksi terveyskeskusten päivystyksistä kun uuden päivystysasetuksen mukaan kaikki terveyskeskukset eivät enää saa lupaa toiminnan jatkamiseen.

Maalaisjärjelläkin ymmärtää, että päivystysten vähentäminen näkyy ihmisten sairauksien pahenemisena ja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvuna.

Ensihoitopalvelun vastuu siirrettiin kunnilta sairaanhoitopiireille vuoden 2013 alusta. Uudistuksen piti laskea kuntien kustannuksia, mutta kävikin päinvastoin.

Tehtävien karsiminen kannattaakin lopettaa heti, jos seuraukset ovat näin huolestuttavia.

Me kuntapäättäjät näemme, miten kunnat väistämättä ajautuvat kuin karjalauma kohti teurastamoa.

Kuntatalouden kurjistaminen ajaa kunnat alijäämiin, jotka pitäisi kattaa neljän vuoden kuluessa. Ellei näin tapahdu, niin kunnat joutuvat kriisikuntamenettelyyn. Eli Lavian kaltaiseen oman määräysvallan riistämiseen ja jonkun muun tahon päättämään pakkoliitokseen.

Ei tarvitse olla suuri ennustaja kun toteaa, että kohta kriisikunnan kriteerin täyttää yli puolet Suomen kunnista.

Olen ihmetellyt, mitä hyötyä hallitukselle on tästä kaikesta suomalaisten kuntien ja niiden asukkaiden elämän kurjistamisesta.

Satakuntalainen kokoomuspoliitikko ehkä hieman vahingossakin kiteytti keskeisen tavoitteen: pääkaupunkiseutu pitää saada kilpailukykyisemmäksi Euroopan muihin kaupunkeihin verrattuna.

Tästä tavoitteesta meitä ei pelasta kuin vallanpitäjien vaihtaminen tai pääkaupunkiseudullakin vaikutusvaltaisin hahmo eli liito-orava.

Satu Tietari
kunnanvaltuuston puheenjohtaja (kesk.)
Säkylä

Jätevesiasetuksen lykkääminen ei ole ongelmatonta

Jätevesiasetuksen toteuttamisaikaa on jo jatkettu vuoden 2013 sijasta muutamalla vuodella eteenpäin. Nyt on mietitty uutta aikalisää, jotta kansa ehtisi laittaa jätevesiasiat kuntoon.

Mielestäni pelkällä aikalisällä ongelma siirtyy, mutta ongelma ei poistu. Jätevesiasetuksen siirtäminen lykkää vain ongelman tulevaisuuteen.

Tarvitaan muita keinoja. Aikalisä ei riitä. Epäonnistuneelta ja keskeneräiseltä tuntuvan asetuksen kumoaminen rohkeasti olisi mielestäni tervetulleempi ja järkevämpi vaihtoehto.

Lait ja asetukset ovat tehty noudattamista varten. Kuitenkin näyttää hyvin selkeästi siltä, että monet eivät tunnu olevan valmiita muuttamaan jätevesisysteemejään.

Monet perustelevat asiaa sillä, että ovat rakentaneet systeeminsä rakennusaikana vallitsevien ohjeiden mukaan.

On tullut esille ehdotus, että jätevesiuudistus astuisi voimaan vain kiinteistöillä, joilla muutenkin tehdään rakennuslupaa vaativia korjauksia.

Ehdotus ei ole ongelmaton. Se nostaa esille lisäkysymyksiä.

Lisäisikö tällainen ratkaisu ilman rakennuslupaa tapahtuvaa rakentamista ja remontoimista?

Onhan mahdollista, että tärkeää rakentamista ja remontointia asukas joutuisi lykkäämään, jos se aina vaatisi kalliiden jätevesilaitteiden hankkimisen. Rakentamisessa on rahalla merkitystä investointeihin. Jätevesilaitteiden hinnalla voi ostaa monta lautaa ja naulaa remonttiin.

Erään arvion mukaan reilusti yli 200 000 vakituisessa asunnossa tai vapaa-ajanasunnossa on vielä laittamatta sopivat jätevesijärjestelmät.

Ellei muutosta tapahdu, edessä näyttäisi olevan järjestelmien kauppiaiden ja lobbareiden kulta-aikaa markkinoida tuotteitaan.

Ihmetellään kovasti myös sitä, että ellei vesistöjä ole lähelläkään, kuinka jätevedet voisivat vesistöjä pilata.

Kuinka jätevesiasetusta edes valvottaisiin? Kuinka usein ja kenen toimesta tarkastus tehtäisiin? Millaisia sanktioita tulisi heille, jotka eivät asetusta noudattaisi? Nähtävästi kunta voisi määrätä uhkasakkoa.

Mikäli olet ennen 9.3.1943 syntynyt vakiasukas, saat nykyisellään vapautuksen jätevesien käsittelystä. Entä jos samassa taloudessa asuu nuorempia? Tulisiko kiinteistön omistajavaihdoksen yhteydessä uuden asukkaan heti aloittaa muutostyöt?

On selvää, että likakaivon vesi ei saa sekoittua juotavaan veteen. Vesistöjä ei myöskään tule turhaan kuormittaa eikä pilata. Mutta jätevesiasetuksen suhteen on järkeistäminen paikallaan.

Jätevesiasetuksen kumoaminen on mielestäni lykkäystä parempi vaihtoehto.

Minna Reijonen
farmaseutti
kaupunginvaltuutettu (ps)
Kuopio

Kokoomus on kaupunkilainen

Harri Mäki-Petäjä avasi (MT10.9.) selkeästi kokoomuksen arvoja. Toisten vaikeuksia ei huomata tai ei halutakaan huomata, kun itse kuuluu etuoikeutettujen joukkoon. Ja Mäki-Petäjän kuvaama teinielämä hallituksessa jatkuu.

Kokoomuksen arvoissa korostuu suurkaupungistuminen maaseutua tyhjentämällä. Kaikki mahdollinen siirretään teennäisin syin suuriin kaupunkeihin.

Esimerkiksi synnytyksen turvallisuuden sanotaan paranevan, kun sairaalaan on matkaa satoja kilometrejä. Sote-ratkaisut, opiskelu- ja koulutuspaikat, jopa nopeusvalvontakameroiden käsittely keskitetään Helsinkiin, mikä nykyteknologialla olisi mitä luontevinta hajautettua toimintaa – tai sitten Suomi on vajonnut todella teknologian takapajulaksi.

Kuntarakennettakin runnonut Henna Virkkunen (kok.) päätti parin päivän liikenneministerikokemuksella, perehtymättä lainkaan asiaan, lopettaa junien pysähtymisen Haukivuoressa.

Päätöksen vahvisti asiaan perehtymättä Henna Virkkusen seuraaja Paula Risikko (kok.). Asiaan ei puuttunut myöskään mikkeliläinen ministeri Lenita Toivakka (kok.).

Nyt VR voittaa Kuopion matkalla yhden (1) minuutin – mikäli on aikataulussa, ja haukivuorelaiset miettivät kulkemistaan esimerkiksi Mikkeliin siirrettyihin terveyspalveluihin, kun muutakaan julkista liikennettä ei ole. Kaupunkiin muutto saattaa olla joillakin edessä.

> Luonnollinen poistuma tyhjentää maaseudun ikäihmisistä 10–20 vuodessa.«

Kokoomuksen arvojen mukaista on siirtää kaupunkeihin työikäiset, lapsiperheet, tulevat lapsiperheet, koululaiset ja opiskelijat.

Luonnollinen poistuma tyhjentää maaseudun ikäihmisistä 10–20 vuodessa.

Suomeksi sanottuna kokoomuksen arvojen mukaista ei ole asuminen maaseudulla ja kokoomus pyrkii siirtämään kaiken toiminnan kaupunkeihin, mielellään Helsingin seudulle.

Toivottavasti vaalien alla selviää erot puolueiden arvoissa maaseutuun nähden. Henkilövalinnoilla ei ole juurikaan merkitystä vaan puolueiden arvot ratkaisevat.

Kari Harmanen
Haukivuori

VERKOSSA SANOTTUA

Tapaamme myös täällä facebook
10 065 TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Moni viljelijä mielissään työeläkeuudistuksesta

MT kertoi maanantaina, että työeläkeuudistuksen työurapykälä koskee myös maanviljelijöitä. Viljelijä voisi päästä siis eläkkeelle 63-vuotiaana, jos on tehnyt 38-vuotisen uran. Vastaava käytäntö koskisi muitakin fyysisesti tai psyykkisesti raskaita ammatteja.

MT:n Facebook-seinällä aiheesta alkoi vilkas keskustelu. Moni kommentti oli varovaisen myönteinen.

”Hyvä asia raskaan työn raatajille. Viljelijänä toiminen on ihan eri asia kuin toisen työssä oleminen. Viljelijällä on taloudellinen vastuu kaiken muun lisäksi”, sanoo **Pirjo Kankaanpää**.

Timo Nyman: ”Kuulostaa hyvälle. Jos tilanjatkamisen siirtämistä omalle jälkikasvulle ei samanaikaisesti hankaloiteta, niin teoriassa hommat voisivat jatkua maaseudulla hamaan tulevaisuuteen. Edellyttäen että viljelijän työ palkitsee riittävästi kokonaisuutena.”

”Hyvä, että työuran pituuskin otetaan huomioon, ite ku oon 18-vuotiaana alottannu yrittäjänä”, toteaa **Matti Seitsonen**.

Anu Sakari on epäluuloinen: ”Toihan tarkoittaa että pääsen 63-vuotiaana eläkkeelle no tuskin... kerkiävät vielä moneen kertaan nostamaan ikää ja jos mela sen määrää kuka pääsee eläkkeelle, turha edes odotella eläkkeellepääsyä.”

Joidenkin mielestä yrittäjän ja työntekijän työurat eivät ole vertailukelpoisia.

”Vuosi työntekijänä toisen palveluksessa ei kuitenkaan tuo yhtä paljon työtunteja kuin vuosi kotieläintilalla yrittäjänä. Eli ovatko ne vuodet vertailukelpoisia?” kysyy **Terhi Ojanen**.

Hanna Lintala: ”Jos työtunteja tulee vuodessa noin kolme kertaa sen verran kuin palkkatyössä, sehän tarkoittaa, että kymmenes vuodes tehdään kolmenkymmenen vuoden työt... ja vielä kun ottaa huomioon työn fyysisen ja psyykkisen rasituksen, niin täshän sais jäädä eläkkeelle heti siltä kyllä tuntuuki...”

Janne Isännäinen tuo esille kiperän pulman viljelijöiden toimeentuloon liityen. Näin hän kirjoittaa Twitterissä: ”Maanviljelijöille paha kahden isännän ongelma. Mitä tehdä, kun poika on 25, itse 50 ja pappa 75. Tuotto ei riitä kaikille isännille.”

”Erittäin hyvä kysymys. Ehkä muutaman vuoden työkokemus nuorelle isännälle tai emännälle tilan ulkopuolelta?” ehdottaa **Hanna Kasari**.

Kyntäminen kuin taidetta

Viikonloppuna kisattiin traktorikynnön Suomen mestaruudesta Helsingin Haltialassa. Voiton vei **Jarmo Itälehto** Ilmajoelta.

”Se on kuin taidetta! Toisilta se onnistuu, toisilta ei” , toteaa **Anssi Jauhiainen** MT:n Facebookissa.

Juhani Numminen pitää myös olosuhteita merkityksellisinä: ”Täytyy olla hyvät maat kyntäjillä.”

HENRIK SCHÄFER

TIMO KÄSSI
on talonpoika Uuraisilta.

timok@elisanet.fi